

Jaarverslag 2015

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

*De activiteiten van de Koepel van Wmo-raden worden mede mogelijk gemaakt
door het Ministerie van VWS*

Inhoudsopgave

Inleiding	3
De activiteiten en de resultaten	4
Informereren en ondersteunen van Wmo-raden	4
Onderhoud aan bestaande producten	5
Verbinden van Wmo-raden	7
Belangenbehartiging	10
Interne organisatie	13
<i>Bijlage 1: social media, webinars en website bezoek Koepel Wmo-raden.....</i>	<i>15</i>
<i>Bijlage 2: Wie is wie in 2015.....</i>	<i>17</i>

Highlights Koepel Wmo-raden 2015

- De Koepel heeft 248 leden (ca. 65% van de Nederlandse gemeenten anno 2015);
- De Koepel verbindt ruim 2250 vrijwilligers aan zich via de leden;
- Toename bezoek website: Ruim 25.000 web sessies, 40.000 paginabezoeken door ruim 10.000 bezoekers;
- Vernieuwing van de Ladekast op de website met nieuwe indeling 'transitieproof' en een gebruiksvriendelijke zoekfunctie;
- 6 nieuwsbrieven, 11 webinars /video's, 20 nieuwsflitsen, 600 tweets, ruim 1000 leden in de LinkedIn groep met 10- 15 discussies per maand;
- Organisatie 3 expertmeetings Medezeggenschap met de LCR, LOC en de Woonbond;
- Samen met AVI, Movisie en partners zoals leder(in) zijn diverse handreikingen, modellen, voorbeelden en publicaties gemaakt;
- Bezoek www.wmomelden.nl met bijna 5000 web sessies en ruim 8000 paginabezoeken door 4.370 unieke gebruikers.

Inleiding

Het jaarverslag 2015 van de Vereniging Koepel Wmo-raden ligt voor u. Dit jaarverslag is een inhoudelijk (informeel) verantwoordingsdocument van het bestuur van de Koepel naar haar leden, de aangesloten Wmo-raden. Uiteraard dient dit document ook als bespreekdocument voor het Ministerie. Omdat het goedgekeurde activiteitenplan de periode 2014-2015 bestrijkt is in 2016 formele verantwoording nodig naar het Ministerie van VWS. Tijdens de ALV van voorjaar 2016 vragen we de leden van de Vereniging het jaarverslag 2015 goed te keuren.

Met het jaarverslag willen wij u graag een beeld geven van de voorgenomen activiteiten in 2015 en de resultaten daarvan, in relatie tot de maatschappelijke ontwikkelingen in dat jaar. De Koepel kijkt terug op een actief jaar; het was voor velen, en ook voor de Koepel, een uitdaging om te anticiperen op de decentralisaties en de transformatie op te starten. De Koepel heeft zich tot het uiterste ingespannen om –samen met partners- Wmo-raden zo optimaal mogelijk te ondersteunen bij hun adviestaken, het opdoen en verdiepen van kennis en ervaring, en het omgaan met de veranderingen.

Wij kijken ook terug op een jaar met veel vragen van leden over hun rolinvulling en agenda voor de komende jaren, de verbreding van de Wmo naar het gedecentraliseerde sociaal domein en de nieuwe domeinen, vragen en betrokkenen waar adviesraden mee te maken krijgen. Het creëren van optimale randvoorwaarden voor het functioneren van haar leden op lokaal en regionaal niveau staat voor de Koepel centraal. Het gaat om randvoorwaarden, zodanig dat burgers en cliënten op landelijke en op lokaal/regionaal niveau optimaal betrokken kunnen worden bij het uitrollen van de decentralisaties en de transformatie.

Als bestuur van de Koepel kunnen we niets anders dan onze grote waardering en respect te blijven uitspreken voor de grote inzet, betrokkenheid en deskundigheid van alle vrijwilligers die actief zijn binnen de Wmo-raden. We streven ernaar om u ook in de toekomst zo effectief mogelijk te ondersteunen. Dank aan u allen voor de samenwerking en het vertrouwen!

Bert Holman

Voorzitter bestuur van de Vereniging Koepel Wmo-raden

Leiden, april 2016

De activiteiten en de resultaten

De in 2015 door de Koepel uitgevoerde activiteiten worden hieronder kort toegelicht conform het activiteitenoverzicht in het activiteitenplan voor de periode 2014-2015, zoals is goedgekeurd door het Ministerie van VWS. Het huidige activiteitenplan bestrijkt dus een periode van 2 jaar. Formele verantwoording richting het Ministerie van VWS vindt in het voorjaar van 2016 plaats.

Informeren en ondersteunen van Wmo-raden

De digitale infrastructuur van de Koepel Wmo-raden zo inzetten dat onze leden adequaat en actueel geïnformeerd zijn over de decentralisaties, was ons doel. Onze infrastructuur is volop in gebruik door onze leden, maar ook door partners en vertegenwoordigers van bijvoorbeeld gemeenten. Hieronder schetsen we de belangrijkste activiteiten.

Ladekast 2.0

Met het oog op integraliteit en het verstrekken van informatie over onderwerpen die het brede sociale domein betreffen, wordt de ladekast regelmatig aangevuld met nieuwe en actuele documenten. I.v.m. de actualiteit van de documenten wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van links naar de oorspronkelijke bron. De ladekast biedt de mogelijkheid van een zoekfunctie en een trefwoordenregister. Wekelijkse update.

Nieuwsbrieven, nieuwsflitsen, weblogs en polls

De Nieuwsbrief heeft ca. 1600 lezers in 2015, het lezersbestand bestaat deel uit leden van adviesraden, professionals, ambtenaren gemeenten sociaal domein, betrokkenen vanuit de landelijke overheid en diverse partners van de Koepel. Er zijn 6 nieuwsbrieven uitgebracht en 20 nieuwsflitsen over actuele thema's. Er werden 2 poll gehouden. Er is extra aandacht besteed aan een aantal inhoudelijke onderwerpen in speciale informatiebrieven over o.a.:

- Bezwaar en Beroep: Welke formele mogelijkheden heeft cliënt?: i.s.m. LOC
- Juridische aansprakelijkheid van Wmo Adviesraden
- Eigen Bijdragen 2015
- Functies en profielen t.b.v. PVA en omvormen naar een brede Adviesraad
- Toezicht sociaal domein 2015
- VN verdrag mensen met een handicap

In 2015 werden minder weblogs geplaatst (totaal 7 stuks), de benaderde schrijvers hebben het in 2015 te druk. De geplaatste weblogs worden via social media en de nieuwsbrieven onder de aandacht gebracht en doorgaans goed gelezen.

Website www.koepelwморaden.nl

Het aantal gebruikers van de website is onverminderd groot. De nieuwsbrief en het nieuwsbrievenarchief worden het meest bezocht, maar ook het besloten deel van de site. Voor aanvullende informatie, zie bijlage 1.

Onderhoud aan bestaande producten

Handboek

Het handboek van de Koepel is in 2015 aangepast op een beperkt aantal punten en zal in 2016, na de decentralisaties en uitkristallisering van de wetgeving op lokaal niveau, geheel vernieuwd worden.

E-learning voor startende Wmo-raadsleden

In 2013 is er een goed nieuw product ontwikkeld voor Wmo-raden: een trainingsmodule voor nieuwe Wmo-raadsleden. Een digitale basiscursus die hen introduceert in het werk van de Wmo-raad, de gemeente. Voorzien van veel links met achtergrondinformatie en naar behoefte in gedeelten te volgen. De Wmo-raadsleden die deze module volgen reageren enthousiast, het is een goede aanvulling op de inwerkprocedure van de Wmo-raad zelf. De Koepel heeft deze module geheel zelf, in eigen beheer, ontwikkeld. In 2015 is de module beperkt geactualiseerd. Medio 2016 zal de module worden vernieuwd, passend bij de situatie na de transities.

Servicecentrum en vraagbaak

Uiteraard kunnen leden gewoon hun vraag stellen aan de Koepel en dat doen ze dan ook veelvuldig. Zeer uiteenlopende vragen worden er gesteld, over vergoedingen, samenwerking met de gemeente, verordeningen, etc. 12 van deze vragen zijn voorgelegd aan de juridische helpdesk van Stimulansz, waar de Koepel een actieve samenwerking mee is aangegaan.

Meetinstrument voor Wmo-raden

Het Verwey-Jonker Instituut ontwikkelde voor Wmo-raden een beoordelingsinstrument van het Wmo-beleid. De Koepel ziet het belang ervan in voor haar leden om zelf haar gemeente te beoordelen op die punten die voor Wmo-raden van belang zijn. Toch is een eventuele actualisering van het instrument uitgesteld naar 2016, omdat dan pas duidelijk is hoe de decentralisaties landden.

Medezeggenschap

Er zijn 3 expertmeetings geweest met de LCR, LOC en de Woonbond. Daarnaast is in samenwerking met AVI uitgebreid aandacht besteed aan medezeggenschap in al haar vormen, in het licht van de verschillende transities. Samen met AVI, Movisie en partners zoals Ieder(in) hebben wij diverse handreikingen, modellen, voorbeelden en publicaties gemaakt. Daarover leest u hieronder meer.

Deskundigheidsbevordering

Er blijkt, in de drukte van het adviseren, weinig aandacht en behoefte aan deskundigheidsbevordering in het algemeen van Wmo-raden. Wel is er behoefte aan meer kennis en informatie over inhoudelijke thema's en nieuwe verhoudingen in relatie tot de transitie. Daar speelde de Koepel op in met ledendagen, het bezoeken van individuele leden waar mogelijk en bijeenkomsten in samenwerking met partners.

Transities

De voorbereidingen op de transities vraagt veel van Wmo-raden. In een hele korte termijn wordt veel kennis, expertise en inzet gevraagd van raden door gemeenten. De Koepel ondersteunde haar leden - zoveel mogelijk in samenwerking met partners- op veel onderwerpen. De belangrijkste geven we hieronder kort weer:

- Het geven van goede informatie via de nieuwsbrief;
- Informatie verstrekken via documentatie zoals 'overzicht wetswijzigingen sociaal domein' en 'bezwaar; welke mogelijkheden heeft de cliënt bij beroep en bezwaar' en 'juridische aansprakelijkheid Wmo-raden';
- Het opstellen van Thema kaarten over actueel relevante onderwerpen met AVI en Movisie: Elke themakaart geeft een korte beschrijving van het onderwerp, de actuele ontwikkelingen, die de Wmo-raad ervan kan vinden en waar meer informatie te vinden is. De themakaarten staan op de website van Movisie;
- Het onder de aandacht brengen van de kennisdossiers van Aandacht voor Iedereen en het bijdragen aan deze kennisdossiers;
- Door het bijwonen van bijeenkomsten van partners en expertisecentra zoals bijvoorbeeld de LCR, Stimulanz om de gepresenteerde informatie te verwerken in de nieuwsbrief, documentatie of bijeenkomsten voor Wmo-raden;
- Door gebruikmaking van materiaal van partners, zoals de dossiers van het programma Aandacht voor Iedereen.

Dossiers

- Inspraak in het sociaal domein 2015;
- Privacy Sociaal Domein 2015;
- Wonen en sociaal domein 2015;
- Brede Raden in het sociale domein en de ontwikkelingen 2015;
- 15 actuele thema's uitgewerkt op één A4: Wat kunnen Wmo raden met dit thema richting gemeente? i.s.m. AVI en Movisie.

Webinars / videoverslagen 2015

- Online gezet 18 mei 2015 Videoboodschap Hannie van Leeuwen voor afscheid Hans-Martin Don als voorzitter van de Koepel Wmo-raden;
- Online gezet videoverslag Algemene Vergadering (ALV) van de Koepel Wmo-raden 21 mei 2015;
- Online gezet 30 juni Webinar Koepel Wmo-raden over 'Eigen Bijdragen';
- Online gezet 8 september Webinar over Privacy;
- Online gezet 3 november Ledenraadpleging Koepel Wmo-raden 8 oktober 2015;
- Online gezet 5 november videoverslag Algemene Leden Vergadering Koepel Wmo-raden;
- Online gezet 9 november Hannie van Leeuwenlezing door Kim Putters: Is Nederland al een participatiesamenleving? ;
- Online gezet 9 november Reactie van Hannie van Leeuwen op de lezing van Kim Putters;
- Online gezet 9 november Paneldiscussie Hannie van Leeuwenlezing 5 november 2015;

- Online gezet 17 november webinar (Optrekken met Wmo-raden) samen met KansPlus;
- Online gezet 9 december webinar (Hoe verzamelen we informatie via social media? Hoe doen anderen dat?) samen met KansPlus.

Publicaties

Juni 2015: Magazine Sociaal Bestek: "toename eigen bijdragen kan zelfredzaamheid en participatie dwarsbomen". <http://goo.gl/3jUajw>

Handreiking Advisering in het Sociale Domein

Ontwikkeldocument opgesteld in 2014: *updates in 2015*. Steeds vaker doen Wmo-raden/ Participatieraden een beroep op de Koepel voor informatie over hun advisering in het brede sociale domein. Adviseren anno 2015 is een stevige opdracht. De Koepel heeft ter inspiratie een aantal belangrijke aandachtspunten in deze handreiking bijeen gebracht. Wmo Raden worden uitgenodigd hun inbreng te geven.

Wegwijzer Informatie voor Wmo-raden

Ontwikkeldocument opgesteld in 2014: *updates in 2015*. De Koepel heeft een overzicht opgesteld waar Wmo raden terecht kunnen voor actuele informatie en advies m.b.t. de nieuwe situatie in het sociale domein.

VN verdrag

In januari 2015 vond een kennisbijeenkomst plaats met een aantal Wmo raden die al actief met het VN verdrag werken. Tijdens de bijeenkomst werd een speerpuntenlijst opgesteld. Wmo raden kregen in 2015 een lijst met Tips en Suggesties en een document met informatie en links over het VN verdrag toegestuurd.

Verbinden van Wmo-raden

LinkedIn

De groep van de Koepel op LinkedIn is in 2015 gegroeid naar ruim 1000 leden, en het aantal deelnemers neemt nog steeds toe. Enerzijds vinden binnen de groep discussies plaats, daarnaast heeft het delen van kennis tussen Wmo-raden onderling een vaste plek in onze groep. Zie bijlage 1.

Algemene Leden Vergaderingen (ALV)

Voorzitter draagt 'stokje' over na ruim 5 jaar tijdens ALV

Tijdens de algemene leden vergadering van de Koepel Wmo-raden op 21 mei 2015 in Den Bosch nam Hans-Martin Don na ruim 5 jaar afscheid als voorzitter. Per juni 2015 is hij lid van de 1^e Kamer in Den Haag. Hans-Martin keek tijdens de vergadering terug op een mooie maar vaak ook woelige WMO periode, in het bijzonder de laatste jaren rondom de transities. Bert Holman als interim voorzitter neemt de taken voorlopig van hem over. Hier leest u het persbericht. <http://goo.gl/4zhaFm>

Lees hier ook het interview met Martijn da Costa, secretaris, en Bert Holman (Koepel Wmo-raden) over de nieuwe interim-voorzitter en de nieuwe koers van de Koepel. <http://goo.gl/SOZvY4>

Terugblik ALV & Hannie van Leeuwen-lezing op 5 november

We kunnen terugkijken op een ALV met een goede discussie over de toekomst van de Koepel en aansluitend met de 4e zeer geslaagde Hannie van Leeuwenlezing. Een filmverslag van de discussie tijdens de ALV met de aanwezige leden over de toekomst van de Koepel is alleen voor leden beschikbaar op YouTube https://youtu.be/Bz_tit5EtbY

Hannie van Leeuwenlezing

Een hoogtepunt van 2015 was de derde van Leeuwen-lezing zoals gehouden in november te Den Haag. Ruim 100 aanwezigen luisteren daar naar de derde Hannie van Leeuwen-lezing, uitgesproken door de heer Kim Putters, directeur van het SCP.

Hier treft u een videoverslag aan van de Hannie van Leeuwenlezing opgesplitst in 3 delen:

- Hannie van Leeuwenlezing door Kim Putters: Is Nederland al een participatiesamenleving? <https://youtu.be/ouXb3faKA3k>
- Reactie van Hannie van Leeuwen op de lezing van Kim Putters: <https://youtu.be/5p75lmEl2Lg>
- Paneldiscussie Hannie van Leeuwenlezing 5 november 2015: <https://youtu.be/sD0wlfzNJdE>

Kim Putters gaf de Wmo-raden tot slot een aantal agendapunten mee:

- Wmo-raden moeten ervoor zorgen dat er aandacht blijft voor buurtsupers, voor toegankelijke bibliotheken, culturele uitstapjes of betaalbare sport en vrijwilligers om eenzaamheid tegen te gaan.
- Wmo-raden moeten een visie vormen op sociale, ruimtelijke en financiële voorzieningen die de groeiende ongelijkheid tussen kansrijke en kwetsbare groepen kunnen tegengaan.
- Voor kwetsbare mensen is de wereld niet altijd meer te begrijpen. Wmo-raden kunnen beleid toetsen op begrijpelijke communicatie en dat ook opeisen.
- De Wmo-raden moeten goed in beeld krijgen wie de mantelzorgers en vrijwilligers richting 2020 en 2030 zijn en wat zij aan ondersteuning nodig hebben.

De lezing werd gevolgd door de stevige en goede discussie met de zaal, met Hannie van Leeuwen, met Kim Putters en de voorzitter van de Koepel. De discussie stond onder leiding van Stan Verhaag, hoofdredacteur Wmo-magazine. De Koepel en de aanwezige leden kijken terug op een goede inhoudelijke bijeenkomst.

Ledendagen

Op verzoek van de leden heeft de Koepel ook in 2015 weer ledendagen gehouden alleen nu in samenwerking met AVI.

Naar aanleiding van vragen van leden heeft de Koepel de samenwerking gezocht met AVI om een programma voor haar leden te kunnen aanbieden over de verbreding van adviesraden. In totaal vonden er 10 bijeenkomsten plaats – in plaats van de beoogde 4 ledendagen- door het gehele land. Daarnaast ontwikkelden AVI en de Koepel gezamenlijk 3 leidraden en aanvullend materiaal voor adviesraden. Doel hiervan was om de discussie te voeren in de raad over de veranderende rol- en taakopvatting van de adviesraad, agendasetting en doorontwikkeling in het licht van de transformatie in het sociale domein

Meeleesgroep

Om Wmo Raden te betrekken bij de werkzaamheden van de Koepel werd in het kader van co-creatie de Meeleesgroep ingesteld. Het streven was om een groep van 6-8 personen te formeren om mee te helpen met het vernieuwen van o.a. het handboek, het woordenboek en de factsheets.

Er hebben zich maar 3 leden opgegeven voor de meeleesgroep. De introductiecursus voor beginnende Wmo raadsleden werd beoordeeld. Deze cursus werd deels aangepast in 2015, een grondige revisie volgt in 2016.

Sprekerspool

De Koepel heeft maar zeer beperkt capaciteit voor het “op locatie” geven van ondersteuning. De kennis, expertise en ervaring van Wmo raadsleden zelf kan hiervoor worden ingezet. Daarom is het idee ontstaan om een Sprekerspool in te stellen. Het streven was gericht op een deelname van 40 personen in de pool.

Hiervoor hebben zich slechts 3 Wmo raadsleden aangemeld. Er zijn in 2015 geen vragen gekomen van Wmo raden in het land. Wegens geringe belangstelling is de Sprekerspool in oktober 2015 opgeheven. Overige taken/ betrokkenheid bij:

- Doornemen van ingezonden stukken van de signaalgroep;
- Materiaal verzamelen voor specials en nieuwsbrieven;
- ALV 's;
- Hannie van Leeuwen lezingen;
- Ontwikkelingen bijgehouden van Wmo raden in de transitie naar Brede Participatieraden in Nederland.

Burgerparticipatie

De Koepel heeft in 2015 veel aandacht gegeven aan het feit dat er lokaal veel discussie is over het voortbestaan van Wmo-raden en de vorm en werkwijze en samenstelling van die Wmo-raden. Er is een aantal gemeenten dat Wmo-raden heeft omgevormd tot brede participatieraden; een aantal kiest daar ook niet voor. Het is de taak van de Koepel om lokale Wmo-raden te inspireren en uit te dagen om zelf de discussie over de eigen Wmo-raad te gaan voeren:

- Door een publicatie in het Wmo-magazine;
- Door een artikel in de nieuwsbrief van de Koepel;
- Door discussies op LinkedIn;
- Door deelname aan de landelijke denktank burgerparticipatie (o.l.v. Movisie);
- Door deelname aan het congres van de Nederlandse Vereniging van Raadsleden;
- Door het houden van 6 werksessies;
- Door de 14 bijeenkomsten, deels in samenwerking met AVI.

Werkbezoeken

Er zijn 8 werkbezoeken gebracht aan leden om met hen te overleggen over keuzes voor de toekomst, nieuwe raadsleden te instrueren of informatie te geven over specifieke thema's. Voor de Koepel waardevolle bijeenkomsten om te horen wat er speelt bij de leden.

Belangenbehartiging

Wmo melden: meldpunt transities

Hebt u een vraag? Wat is uw ervaring? Wat zit u dwars? Wilt u iets melden? Wat inspireert U? Wilt u iets delen?

De Koepel heeft in april 2014 een meldpunt opgericht. Wmo Raden kunnen hier vragen stellen, knelpunten melden en kennis en ervaring met elkaar delen op het gebied van de transities en het lokaal vormgeven van burger- en cliëntenparticipatie. Doel: Wmo raden helpen en versterken elkaar in de zoektocht naar toekomstbestendige burger- en cliëntenparticipatie.

Aantallen januari t/m december 2015		April t/m december 2014	
Ingekomen vragen	45		60
Meldingen en Signalen	7		17
Goede voorbeelden	5		9

Ingekomen vragen

In 2015 zijn er veel vragen van Wmo raden over hun eigen rol en positie: omvormen tot Adviesraad Sociaal Domein - taken-bevoegdheden-aansprakelijkheid-faciliteren door gemeenten etc. Verder zijn de vragen voornamelijk gericht op de onderwerpen: eigen bijdragen- kwaliteit van ondersteuning en toezicht sociaal domein.

Meldingen en signalen

Meerdere meldingen over het stoppen van voorzitters en secretarissen die van mening zijn dat zij onvoldoende door hun gemeente worden gefaciliteerd.

Het grootste deel van de vragen kon door de medewerkers van de Koepel zelf worden beantwoord. Een aantal vragen, m.b.t. juridische aspecten, werd extern uitgezet.

Signaalgroep

Gekoppeld aan het meldpunt is in 2014 een signaalgroep geformeerd. Het streven was gericht op een deelname van 20 vooraanstaande Wmo-raden om zich in 2014 en 2015 actief te verbinden aan het meldpunt van de Koepel. De gevraagde bijdrage bestaat uit:

- Het delen van de stukken waarin de inspraak van inwoners in de gemeente is geregeld en de visie van de Wmo raad zelf op deze stukken.
- Het per kwartaal insturen van de gegeven adviezen. Wat waren de knelpunten en welke oplossingen zijn gevonden?

- Vooruitblik naar de volgende periode: welke prioriteiten, welke adviezen, extra aandacht voor?

Aan de signaalgroep hebben in 2015 slechts enkele leden (ca. 4) actief deelgenomen in de eerste helft van 2015.

Wisselingen in bezetting raden/ omvorming tot brede raden etc. hebben prioriteit gehad. Nieuw op te zetten Digitaal platform kan uitkomst bieden?

In aanloop naar de ALV van 21 mei 2015 is een digitale peiling bij de leden gedaan. Door middel van een poll konden leden aangeven waarom de Koepel voor hen belangrijk is.

De Koepel Wmo-raden organiseert -in samenwerking met AVI - de komende maanden 10 bijeenkomsten door het hele land. Tijdens deze inhoudelijke bijeenkomsten kwamen o.a. bovenstaande thema's aan de orde. Inzet: kennis vergaren van wat er lokaal / regionaal speelt in het land door de bijeenkomsten maximaal te laten aansluiten bij de praktijk in het land.

Vernieuwen zelfevaluatie Wmo-raden

Sinds enkele jaren wordt door de Wmo-raden de checklist voor zelfevaluatie van Wmo-raden gebruikt. In 2015 zijn er een aantal besprekingen geweest met Movisie over de zelfevaluatie en is besproken dat de eerste stappen tot aanpassing zijn gezet, maar dat de afronding pas in 2016 zal plaatsvinden, als duidelijk is hoe de situatie na de transitie is en wat dit betekent voor Wmo-raden.

Landelijk Onderzoek Onafhankelijke Cliëntondersteuning

OCO: Onafhankelijke Cliënt Ondersteuning is een gratis voorziening voor inwoners. OCO moet "levensbreed" beschikbaar zijn en geldt voor alle wetten in het sociale domein. De onafhankelijkheid van de Clientondersteuning is een belangrijk aandachtspunt. Koepel Wmo raden heeft meegewerkt aan de zelftest van de VNG en het onderzoek in 2015 onder gemeentelijke adviesraden, cliëntenraden en lokale en regionale vertegenwoordigers van inwoners met ondersteuningsvragen.

LCR-LPGGz-Ieder(in) en Koepel heeft de zelftest Onafhankelijke Cliëntondersteuning uitgezet onder gemeentelijke Cliëntenraden, Adviesraden(Wmo) en lokale/regionale vertegenwoordigers van inwoners met ondersteuningsvragen. Het resultaat van dit onderzoek in het Rapport Cliëntondersteuning (begin 2016) geeft aan dat OCO, zoals bedoeld door de wetgever, nog onvoldoende van de grond komt. Vooral de meerwaarde van goed functionerende OCO's zal worden benadrukt in de communicatie richting VWS-VNG-wethouders begin 2016.

De resultaten worden gebundeld met de resultaten van het onderzoek / steekproef (Onafhankelijke Clientondersteuning; een inventarisatie van verschijningsvormen) door Movisie onder 35 gemeenten i.o.v. VNG en de expertmeeting van VNG in december 2015. In december 2015 heeft de Koepel deelgenomen aan de expertmeeting OCO van de VNG.

Monitor Avi

Het doel van de AVI cliëntenmonitor is inzicht geven in het dagelijks leven van burgers die (tijdelijk) onvoldoende in staat zijn hun mogelijkheden te gebruiken. Centraal staat de behoefte aan begeleiding en de oplossingen die gevonden worden. Hiertoe worden ervaringen van cliënten en hun

mantelzorgers verzameld. Koepel Wmo raden neemt deel aan de uitwisselingsbijeenkomsten van de landelijke koepelorganisaties en de adviseurs van het programma AVI.

De rapportages van de onderzoeken worden verspreid onder de leden en lezers van de Nieuwsbrief. Koepel Wmo raden heeft een actieve inbreng gehad in de opzet van de digitale raadpleging najaar 2015 over de informele zorg en het gesprek met de burger. Ruim tienduizend mensen hebben hun medewerking verleend.

Monitor ZV

De relevante signalen en meldingen die het Meldpunt van de Koepel ontvangt, worden doorgegeven aan het Programma Zorg Verandert en opgenomen in de monitor van Zorg Verandert.

Overig

Koepel Wmo raden heeft deelgenomen aan 2 Expertmeetings van IZO (Informatievoorziening Zorg en Ondersteuning). Platform IZO wil inzicht en samenhang bieden in informatievoorzieningstrajecten in de zorg en ondersteuning. Twee belangrijke doelen zijn: signaleren en afstemmen. Een verslag van de expertmeeting in stripvorm. <https://goo.gl/W89hx0>

Landelijk onderzoek

Vooruitlopend op de ALV van 21 mei 2015 is tweemaal een landelijk digitale peiling bij de leden gedaan. Door middel van een poll konden leden aangeven waarom de Koepel voor hen belangrijk is. Eind 2015 is de Koepel gestart met een landelijk onderzoek onder haar leden door leden persoonlijk te benaderen. Vanwege deze persoonlijke benadering is afronding van dit onderzoek pas in 2016 aan de orde.

Overleg

Naast het regulier bestuurlijk overleg van de Koepel met de VNG en het Ministerie van VWS is er ook overleg geweest met onder andere:

- Het Ministerie van BZK over burgerparticipatie en de keuzewijzer burgerparticipatie;
- Met Movisie over diverse thema's;
- Met het Nederlands Debat Instituut over samenwerking;
- Met de Landelijke Cliëntenraad over de participatiewet;
- Met Aandacht voor Iedereen over afstemming en samenwerking, daarnaast met de afzonderlijke partners zoals Ieder(in), LPGGZ, Mezzo, Per Saldo enzovoorts;
- Met KansPlus voor een webinar;
- Met de NVR kennisuitwisseling;
- Stichting Lezen en schrijven over de taskforce taal en geletterdheid;
- Met Zorg Verandert over afstemming en samenwerking;
- Met het Verwey-Jonker instituut over Wmo to go;
- Met Zorgbelang over samenwerking;
- Met Stimulansz, de MO-groep, ZonMW, NOOM, Forum over samenwerking en kennisdeling;
- Met het LOC over samenwerking met cliëntenraden;
- Met het Platform GGZ over samenwerking;
- Met de strategiegroep VN-verdrag over het VN-verdrag;
- Met het LSA over burgerparticipatie;
- Met PGO support over het participatiekompas;

- Met KING voor diverse thema's;
- Met NVTZ over kwaliteit, governance en toezicht;
- Met de MAEXchange over effectmeting.

Overleg cliëntenmonitor (Voorheen: Stuurgroep art.9 Wmo)

De Koepel heeft in 2015 deelgenomen aan een breed overleg van de VNG over de vragenlijst/monitor cliëntenbeleving en standaardisering en verbetering van de prestatiegegevens van de gemeenten in de Wmo (art 9 van de Wmo). Hierin werkten we nauw samen met leder(in). De tegenstellingen tussen de verschillende gemeenten bleken hierin dermate groot, dat het project in 2015 verder ging onder leiding van het ministerie van VWS is er uiteindelijk een beperkte, verplichte vragenlijst tot stand gekomen die alle gemeenten moeten gebruiken. De verplichte standaardvragenlijst CEO Wmo2015 wordt begin 2016 aan gemeenten gestuurd. Het bevat ca. 10 vragen en richt zich op de groep gebruikers van individuele voorzieningen. Daarnaast kan elke gemeente zelf beslissen of zij aanvullende vragen wil stellen of aanvullend andere groepen wil betrekken in het onderzoek. In de instructie cliëntervaringsonderzoek Wmo2015 worden gemeenten opgeroepen tot het betrekken van Wmo Adviesraden, ervaringsdeskundigen en belangenbehartigers vanaf de eerste fase van het onderzoek.

Interne organisatie

De leden

De Koepel is een vereniging van, voor en door leden. Het ledenbestand laat een wisselend beeld zien door:

- Gemeentelijke herindelingen
- Enkele opzeggingen
- Opheffen van Wmo-raden
- Omvormen van Wmo-raden tot brede participatieraden

De Koepel heeft 248 leden per december 2015.

Het bureau

De resultaten zoals beschreven worden steeds behaald met een klein bureau (1,2fte) dat geen eigen kantoorruimte heeft. Dat bespaart aanzienlijk in huisvestingskosten. Om toch enige binding te hebben en een vaste uitvalsbasis, is per eind 2012 het secretariaat gevestigd bij leder(in) te Utrecht. Secretariële ondersteuning wordt daar ingekocht. De overige medewerkers zijn als ZZP'er verbonden aan de Koepel en werken vanuit de thuissituatie. Wekelijks overleg via Skype zorgt voor goede afstemming.

Het bestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor alle bestuurlijke zaken van de Koepel, bewaakt de voortgang van het activiteitenplan, en is het bestuurlijk gezicht van de Koepel. Dat laatste zowel in overlegsituaties als in de pers.

Het bestuur heeft een bestuurlijk overleg gehad met de VNG en tweemaal met het Ministerie van VWS. De voorzitter van de Koepel is in diverse media verschenen (Wmo-magazine, Brabants Dagblad, Eindhovens dagblad, Zorg en Welzijn). Ook zijn er door zowel bestuur als bureaumedewerkers diverse radio interviews gehouden over de transitie en de rol van Wmo-raden, burgers en cliënten daarbij. Het bestuur heeft in 2015 9 maal vergaderd. Ook in dat verband is veel gesproken over de voor 2015 zo kenmerkende onzekerheid en is steeds gekeken naar de juiste koers, haalbaarheid van werkzaamheden en inhoudelijke sturing. Hans Martin Don is voorzitter van het bestuur tot 21 mei 2015 en hiernaast tevens voorzitter van Aandacht voor Iedereen. Het bestuur van de Koepel bewaakt daarin de belasting en positionering van de voorzitter. Bert Holman is vanaf 21 mei 2015 voorzitter a.i. en na de ALV in november 2015 definitief voorzitter van de Koepel.

De financiën

De Koepel heeft een subsidie van het Ministerie van VWS voor de periode 2014-2015.

Voor een adequate verantwoording en voor een goed overzicht wordt de financiële situatie steeds in iedere bestuursvergadering besproken. De uitgaven worden zorgvuldig gemonitord, ook zijn urenoverschrijdingen van medewerkers niet mogelijk.

Quotes leden Koepel Wmo-raden

- *“We ondervinden veel steun van de Koepel. Ik kan nog niet goed overzien waar de behoefte de komende tijd komt te liggen, maar vindt het fijn dat jullie er zijn.”*
- *“Blijven bestaan als denktank is nuttig en nodig, omdat de Koepel de enige is met ervaring en expertise met het brede advieswerk van Wmo-raden”*
- *“De Koepel is de enige onafhankelijke vertegenwoordiging van de adviesraden en is noodzakelijk voor ons.”*
- *De Koepel is de enige die ons echt helpt om te verbreden door haar brede informatievoorziening voor adviesraden*
- *We waarderen het enorm dat de Koepel –ondanks haar beperkte omvang- toch bij ons op bezoek komt*
- *Heel fijn dat de Koepel nu de regio in gaat en bij ons in de buurt is*
- *De informatie van de Koepel is zo goed dat ik de andere nieuwsbrieven niet meer lees en mij beperk tot de nieuwsbrief en nieuwsflitsen. Dan weet ik zeker dat ik niets mis.*

Quotes stakeholders Koepel Wmo-raden

- *“De Koepel Wmo-raden is de enige met een werkende lokale infrastructuur”*
- *“De Koepel functioneert lean and mean”*
- *“De Koepel Wmo-raden sluit aan bij wat leeft op lokaal niveau en vertaalt dit naar theorie en landelijk niveau”*
- *“De Koepel is vindplaats en kennisplatform”*

Bijlage 1: social media, webinars en website bezoek Koepel Wmo-raden

Websitebezoek www.koepelwморaden.nl 2015

- Ruim 25.000 web sessies door ruim 10.000 bezoekers
- Gemiddelde duur bezoek 2 minuut 20 seconde
- Totaal 40.807 pagina weergaven
- Bezoek van website telkens aangezwengeld door verzending van de nieuwsbrieven en nieuwsflitsen in 2015. Telkens zien we na verzending hiervan direct een bezoekerspiek in Google Analytics
- Bezoek van de nieuwsbrieven op de website trekt ook de langste aandacht van de lezers, gemiddeld vaak boven de 3 minuut 21 seconde
- Het afgeschermd gedeelte speciaal voor de leden van de Koepel is in 2015 bijna 1000 keer bezocht.

Websitebezoek www.wmomelden.nl 2015

- Meldpunt van de Koepel is 1 april 2014 online gegaan
- Van 1 januari t/m 31 december 4.851 sessies door 4.370 unieke gebruikers
- Gemiddelde duur bezoek 1 minuut 27 seconde
- 8.191 pagina weergaven

Twitter

Sinds maart 2014 heeft de Koepel een Twitteraccount @KoepelWморaden (per 1 januari 2016 @KoepelASD). Inmiddels hebben wij circa 600 volgers en volgen we ruim 675 personen c.q. organisaties op Twitter. In 2015 zijn bijna 600 berichten (Tweets) verstuurd vanuit de Koepel en worden onze tweets veelvuldig geretweet door onze volgers. Het account wordt gebruikt door alle bureaumedewerkers.

LinkedIn

Op onze LinkedIn discussiegroep zijn ruim 1000 mensen (groei 2015: + 75 leden) die onze discussies volgen c.q. discussie opstarten of hier aan deelnemen. In de Koepelgroep vinden maandelijks 10 tot 15 discussies plaats met sterk wisselende relevantie voor de leden. In 2015 werden ruim 150 discussie items geplaatst. Vanuit het LinkedIn Account van communicatieadviseur Joop Schaffels is de Koepel ook lid van 15 discussiegroepen die gelieerd zijn aan het sociale domein. Met regelmaat worden hier nieuwsberichten vanuit de Koepel geplaatst c.q. gedeeld met deze groepen. Zo worden o.a. alle weblogs op deze manier gedeeld met LinkedIn.

Weblogs

in 2015 werden 6 weblogs geplaatst op de website van de Koepel. Via LinkedIn en de nieuwsbrieven werden deze breed onder de aandacht van Wmo-raden gebracht.

Films /webinars 2015

- Online gezet 18 mei 2015 Videoboodschap Hannie van Leeuwen voor afscheid Hans-Martin Don als voorzitter van de Koepel Wmo-raden;
- Online gezet videoverslag Algemene Vergadering (ALV) van de Koepel Wmo-raden 21 mei 2015;
- Online gezet 30 juni Webinar Koepel Wmo-raden over 'Eigen Bijdragen';
- Online gezet 8 september Webinar over Privacy;
- Online gezet 3 november Ledenraadpleging Koepel Wmo-raden 8 oktober 2015;
- Online gezet 5 november videoverslag Algemene Leden Vergadering Koepel Wmo-raden;
- Online gezet 9 november Hannie van Leeuwenlezing door Kim Putters: Is Nederland al een participatiesamenleving? ;
- Online gezet 9 november Reactie van Hannie van Leeuwen op de lezing van Kim Putters;
- Online gezet 9 november Paneldiscussie Hannie van Leeuwenlezing 5 november 2015;
- Online gezet 17 november webinar (optrekken met Wmo-raden) samen met KansPlus;
- Online gezet 9 december webinar (hoe verzamelen we informatie via social media? Hoe doen anderen dat?) samen met KansPlus.

Bijlage 2 : Wie is wie in 2015?

Het hoogste orgaan van de Vereniging Koepel Wmo-raden is de Algemene Leden Vergadering (ALV), die bestaat uit de leden van de Vereniging. Per december 2015 heeft de Koepel 248 leden.

Bestuur

Het bestuur van de Koepel Wmo-raden kent in 2015 de volgende bemensing:

Voorzitter:	Bert Holman (vanaf 21 mei 2015)
Penningmeester:	Hans van der Jagt
Secretaris:	Martijn da Costa
Algemeen bestuurslid:	mw. Henny van Boxtel
Algemeen bestuurslid:	Walter Lennertz

Bureau

Het bestuur delegeert taken naar haar landelijk bureau. Een belangrijke taak van het bureau is om de Vereniging zodanig te ondersteunen en uit te bouwen dat een sterke en zelfstandige Vereniging ontstaat met een gedegen structuur, netwerk en infrastructuur.

Het landelijk bureau is een bureau 'nieuwe stijl' en heeft geen eigen kantoorruimte met apparatuur.

Het Bureau bestaat in december 2015 uit de volgende medewerkers:

Bureaucoördinator:	Inge van Dommelen
Beleidsmedewerkers:	Betty Stam
Medewerker PR/communicatie:	Joop Schaffels
Secretariaat:	Diane van Boggelen

Alle medewerkers werkten als zelfstandige zonder personeel (ZZP), zoals ook in de jaarrekening onder 'werk door derden' is vermeld.

Het secretariaat van de Koepel is ondergebracht bij Ieder(in) te Utrecht.

Per 1 januari 2016 is de benaming Koepel Wmo-raden gewijzigd in Koepel Adviesraden Sociaal Domein. Het landelijk bureau Koepel Adviesraden Sociaal Domein is telefonisch bereikbaar van maandag t/m donderdag tussen 9.00 en 17.00 uur. Verdere gegevens Koepel:

Postbus 169, 3500 AD Utrecht

tel. (06) 23 41 40 48

secretariaat@koepeladviesradensociaaldomein.nl

www.koepeladviesradensociaaldomein.nl